

מלבי"ם פרשת נשא

במדבר פרק ו, כב-כז

(כב) וַיְדַבֵּר ה' אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: (כג) דַּבֵּר אֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמֹר לָהֶם: ס (כד) יְבָרְכֶנָּה ה' וַיִּשְׁמְרֶנָּה: ס (כה) יֵאָר ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְנֶנָּה: ס (כו) יִשָּׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לָהּ שְׁלוֹם: ס (כז) וְשָׂמוּ אֶת-שְׁמִי עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם: ס

תלמוד בבלי מסכת חולין דף מט.

דתניא, כה תברכו את בני ישראל רבי ישמעאל אומר: למדנו ברכה לישראל מפי כהנים, לכהנים עצמן לא למדנו, כשהוא אומר ואני אברכם, הוי אומר, כהנים מברכין לישראל, והקדוש ברוך הוא מברך לכהנים. רבי עקיבא אומר: למדנו ברכה לישראל מפי כהנים, מפי גבורה לא למדנו, כשהוא אומר ואני אברכם, הוי אומר כהנים מברכין לישראל, והקדוש ברוך הוא מסכים על ידם. אלא רבי עקיבא ברכה לכהנים מנא ליה? אמר רב נחמן בר יצחק: מואברכה מברכך.

As it is taught in a *baraita*: The verse states with regard to the priestly benediction: “So you shall bless the children of Israel” (Numbers 6:23). **Rabbi Yishmael says: We learn** from this verse about a **blessing for Israel from the mouth of the priests**, but we have not learned about a **blessing for the priests themselves**. When it says afterward with regard to the priests: “And they shall put My name upon the children of Israel, and I will bless them” (Numbers 6:27), **you must say: The priests bless Israel, and the Holy One, Blessed be He, blesses the priests**. **Rabbi Akiva says** a different interpretation: **We learned** from the verse about a **blessing for Israel from the mouth of the priests**, but we have not learned about a blessing for Israel from the mouth of the Almighty. When it says afterward: “And they shall put My name upon the children of Israel, and I will bless them,” **you must say: The priests bless Israel, and the Holy One, Blessed be He, affirms their blessing**. The word “them” is referring to Israel. The Gemara asks: **But then from where does Rabbi Akiva learn about a blessing for the priests? Rav Nahman bar Yitzhak said: He learns it from God’s promise to Abraham: “And I will bless them that bless you”** (Genesis 12:3). All who bless the Jewish people are blessed themselves.

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף יז:

שמעו אלי אבירי לב הרחוקים מצדקה. רב ושמואל, ואמרי לה רבי יוחנן ורבי אלעזר, חד אמר: כל העולם כולו נזונין בצדקה - והם נזונין בזכותם, והם - אפילו בזכות עצמן אין נזונין; כדרב יהודה אמר רב, דאמר רב יהודה אמר רב: בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ואומרת: כל העולם כולו נזונין בשביל חנינא בני, וחנינא בני - די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת.

It is said: “**Hear Me, stubborn-hearted who are far from charity**” (Isaiah 46:12). While both agree that the verse refers to the righteous, **Rav and Shmuel, and some say Rabbi Yohanan and Rabbi Elazar**, disagreed as to how to interpret the verse. **One said: The entire world is sustained by God’s charity**, not because it deserves to exist, **while** the righteous who are far from God’s charity **are sustained by force**, as due to their own good deeds they have the right

to demand their sustenance. **And one said: The entire world is sustained by the merit of their righteousness, while they are not sustained at all, not even by their own merit, in accordance with the statement that Rav Yehuda said that Rav said. As Rav Yehuda said that Rav said: Every day a Divine Voice emerges from Mount Horeb and says: The entire world is sustained by the merit of Ḥanina ben Dosa, my son, and for Ḥanina, my son, a kav of carobs is sufficient to sustain him for an entire week, from one Shabbat eve to the next Shabbat eve.**

מלבי"ם במדבר פרק ו פסוק כז

(כז) וישמו את שמי על ב"י ואני אברכם... ומ"ש ואני אברכם למה נאמר, מפורש למעלה (סי' קמ"ב), וצריך לגרוס ת"ל אמור להם, ומ"ש ואני אברכם שלא יהיה ישראל אומר ברכותיהם תלויות בכהנים למעלה (שם) איתא ברכה לכהנים מנין ת"ל ואני אברכם, והוא דעת ר' ישמעאל (חולין דף מ"ט) שמפרש שהקב"ה מברך לכהנים, ומ"ש כאן ואני אברך את ישראל הוא דעת ר' עקיבא שם, ונראה דפלוגתתם תליא במ"ש בברכות (דף י"ז ע"ב) שמעו אלי אבירי לב הרחוקים מצדקה ר"י ור"א, חד אמר שכל העולם כולו נזון בצדקה והם נזונים בזרוע, וחד אמר שכל העולם כולו נזונים בזכותם והם אפי' בזכות עצמם אינם נזונים כי הא דר' חנינא בן דוסא שהיה די לו בקב חרובין. והנה מ"ד הראשון סובר כיון שהצדיק הוא הצנור המריק ברכה ממעל על העולם כולו א"כ הוא **מקבל מבחר השפע** ראשונה ונזון בזרוע, והשני סובר שאחר שהוא צנור פתוח להריק את השפע שמקבל **אי אפשר שתתעכב הכרכה אצלו**, כי הוא דומה **כמשפך** שע"י מריקים המשקה לחוץ **ובו לא נשאר מאומה**, וסברותיהם תלוי בזה שמ"ד והם נזונים בזרוע ס"ל **שהצדיק המברך הוא רק פותח צנור השפע**, אבל אחר שפתח את הצנור ישפיע השי"ת בעצמו וזה כדעת ר' עקיבא בכאן שמ"ש ואני אברכם היינו אני אברך את ישראל, ר"ל שהכהנים הם רק פותחים צנורי השפע ואח"כ תרד הברכה מהשי"ת בעצמו לישראל, ולשטתו אין צריך ברכה מיוחדת לכהנים, אחר שהם פתחו צנור השפע בזכותם הם נזונים בזרוע כי אינם דומים כמשפך שרק מריקים השפע ולא תתעכב אצלם, כי הרקת השפע הוא מה' בעצמו לכולם והם מקבלים ראשונה ע"י כשרונם וזכותם, ודעת ר' ישמעאל כמ"ד והם אפי' בזכות עצמם אין נזונים, כי ס"ל שכל הזלת השפע והברכה תרד ע"י הצדיק או הכהנים שהם כמשפך וא"א שתתעכב השפע אצלם, **וצריך שיתברכו בברכה מיוחדת** כי לא יוכלו לעכב לעצמם משפע הברכה שהם מריקים לישראל, לכן פי' ואני אברכם **לכהנים**, ולא מפרש ואני אברכם לישראל, כי גם גמר השפע והברכה תרד לישראל רק ע"י הכהנים: